

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну річки Прип'ять за вересень 2026 року

Водогосподарськими організаціями суббасейну Прип'яті забезпечено відбір проб води на 32 пунктах спостережень, із них на 4-х поверхневих водозаборах, які є джерелами питного водопостачання та 5-и транскордонних водотоках з метою визначення хімічних та фізико-хімічних показників (100 % до плану).

Лабораторією моніторингу вод Північного регіону, м. Вишгород виконані хроматографічні та спектрометричні дослідження вмісту пестицидів, поліароматичних вуглеводнів, лікарських засобів, летких органічних сполук та важких металів по всіх 32 створах.

В питному водозаборі міста Полонне, р.Хомора зафіксовано перевищення в 1,2 раза Екологічного Нормативу Якості за вмістом нікелю (41,3 мкг/дм³). Решта пріоритетних органічних, неорганічних та басейнових специфічних показників по усіх створах у межах екологічних нормативів.

Разом з тим, у межах допустимих значень зафіксована присутність у низьких концентраціях пестицидів: тербутрину - 3 створи; поліароматичних вуглеводнів: флуорантену - 8 створів; важких металів: хрому загального - 20, миш'яку - 17, нікелю - 16, кадмію - 8 створів та свинцю - 1створ.

У пунктах моніторингу, розташованих на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення та транскордонних водотоках визначені хімічні та фізико-хімічні показники якості вод. За результатами аналізів по всіх контрольованих створах вміст марганцю та заліза загального перевищує гранично допустимі концентрації, що зумовлено природним походженням водозбірною басейну.

Порівняно з серпнем в річці Случ, м. Звягель та р. Хомора, м. Полонне зріс вміст марганцю. Крім того, по усіх транскордонних водотоках фіксується підвищення вмісту амоній-іонів.

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Питні водозабори:

ОРГАНІЧНЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)

мінімальне значення: 30,10 мгО/дм³ р. Уж, м. Коростень

максимальне значення – зафіксовано **перевищення:**

- 60,24 мгО₂/дм³ р. Хомора, м. Полонне

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення: 2,30 мгО₂/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький

максимальне значення - зафіксовано **перевищення:**

- 4,20 мгО₂/дм³ р. Хомора, м. Полонне

- 3,20 мгО₂/дм³ р. Случ, м. Звягель

БІОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- амоній іони (норма – 1,28 мг/дм³): в межах від 0,24 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень до 0,37 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне;

- фосфат-іони (норма – 3,5 мг/дм³): в межах від 0,040 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне до 0,140 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель;

- нітрат-іони (норма – 45 мг/дм³): в межах від 2,47 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель до 6,18 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;

- нітрит-іони (норма – 3,3 мг/дм³): в межах від 0,011 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель до 0,027 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;

- сухий залишок (норма – 1000 мг/дм³): в межах від 223 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне до 376 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ

- залізо загальне (норма - 0,1 мг/дм³) - **зафіксовано перевищення:**
 - 0,630 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;
 - 0,624 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;
 - 0,436 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель;
 - 0,220 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне.
- марганець (норма - 0,01 мг/дм³) - **зафіксовано перевищення:**
 - 0,150 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне;
 - 0,072 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель;
 - 0,066 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;
 - 0,057 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький.

Транскордонні ділянки водотоків:

ОРГАНІЧНІ ПОКАЗНИКИ

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)
мінімальне значення: 2,16 мгО₂/дм³ р. Льва, с. Переброди
максимальне значення - **зафіксовано перевищення:**
 - 3,16 мгО₂/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці
 - 3,09 мгО₂/дм³ р. Ствига, с. Познань
- ХСК (норма - 50 мг О/дм³)
мінімальне значення: 21,57 мгО/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк
максимальне значення: 28,43 мгО/дм³ р. Стир, с. Зарічне

БІОГЕННІ ПОКАЗНИКИ

- амоній іони (норма – 0,5 мг/дм³) - **зафіксовано перевищення:**
 - 1,809 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди;
 - 1,300 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань;
 - 1,032 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;
 - 1,019 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне;
 - 0,741 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк.
- фосфат-іони (норма – 2,15 мг/дм³): в межах від 0,051 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці та р. Ствига, с. Познань до 0,127 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;
- нітрат-іони (норма – 40 мг/дм³): в межах від 0,735 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди до 1,035 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне;
- нітрит-іони (норма – 0,08 мг/дм³): в межах від 0,020 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне до 0,079 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань;
- сухий залишок (норма – 1000 мг/дм³): в межах від 181 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань до 230 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ:

- залізо загальне (норма - 0,1 мг/дм³) **зафіксовано перевищення:**
 - 0,351 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди;
 - 0,318 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань;
 - 0,286 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;
 - 0,280 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;
 - 0,253 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне.

Такі біогенні показники, як фосфат іони, нітрат іони, нітрит іони, мінералізація знаходяться значно нижче гранично допустимих концентрацій для водойм питного, господарсько-побутового та рибогосподарського водокористування.

Вміст розчиненого у воді кисню стабілізувався до нормативних значень і становив 7,90-10,48 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну середнього Дніпра у межах Житомирської області за вересень 2026 року

Операційний моніторинг масивів поверхневих вод в суббасейні середнього Дніпра проводиться **на 10 пунктах спостережень**, у т.ч. 6 - поверхневих водозаборів, які є джерелами питного водопостачання.

Для проведення досліджень на вміст специфічних та пріоритетних токсичних, здатних до накопичення стійких забруднюючих речовин відібрано 10 проб, 100% до плану та відправлено до лабораторії моніторингу вод Північного регіону м. Вишгород.

За результатами вимірювань протягом вересня зафіксовано перевищення Екологічного Нормативу Якості (ЕНЯ_{max}) за вмістом нікелю і його сполук лише в річці Гнилоп'ять у 1,4 раза (47,4 мкг/дм³).

Крім того, у межах допустимих значень виявлена присутність:

- пестицидів:
 - атразину в річці Мика;
 - тербутрину в річці Роставиця.
- важких металів:
 - хрому у всіх 10 створах;
 - нікелю у 5 створах (в річках Тетерів Відсічне та Денишівське вдсх., Ірша Малинське вдсх., Роставиця та Гуйва);
 - миш'яку у 4 створах (в річках Ірша Малинське та Іршанське вдсх., Ів'янка та Візня).

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Органічне забруднення

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)

мінімальне значення: 32,25 мгО/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин та р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова

максимальне значення: 45,65 мгО/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення: 3,20 мгО₂/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова

максимальне значення – зафіксовано **перевищення**:

- 4,32 мгО₂/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів
- 3,44 мгО₂/дм³ р. Візня, с. Рудня Городищенська
- 3,44 мгО₂/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир
- 3,28 мгО₂/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир
- 3,28 мгО₂/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин

Біогенне забруднення

- амоній - іони (норма - 1,28 мг/дм³): в межах від 0,26 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова до 0,74 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;

- нітрат - іони (норма - 45 мг/дм³): в межах від 1,43 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова та р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир до 2,47 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир;

- нітрит - іони (норма - 3,3 мг/дм³): в межах від 0,010 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир та р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин до 0,042 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир;

- фосфат - іони (норма - 3,5 мг/дм³): в межах від 0,049 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова до 0,196 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;

● сухий залишок (норма - 1000 мг/дм³): в межах від 284 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова до 428 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

Небезпечні речовини:

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

● заліза загального (норма - 0,1 мг/дм³):

- 0,588 мг/дм³ р. Візня, с. Рудня Городищенська;
- 0,420 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;
- 0,380 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир;
- 0,380 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;
- 0,300 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова;
- 0,297 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

● марганцю (норма - 0,01 мг/дм³):

- 0,264 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;
- 0,078 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;
- 0,060 мг/дм³ р. Візня, с. Рудня Городищенська;
- 0,054 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;
- 0,050 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир;
- 0,036 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова.

Вміст розчиненого у воді кисню становив 9,28-10,80 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.